

Een evaluatiekader voor het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid

Steunpuntseminarie
Leuven, 19 09 2013

Montserrat González Garibay
Peter De Cuyper
HIVA

montserrat.gonzalezgaribay@kuleuven.be
peter.decuyper@kuleuven.be

**Inburgering en
Integratie**

Inhoud

- WP3: doelen en aanpak
- Wat is beleidsevaluatie?
- Wat wordt er gedaan rond de evaluatie van het inburgerings- en integratiebeleid
  - In het buitenland?
  - In Vlaanderen?
- Welke lacunes zijn er in de Vlaamse aanpak?
- Hoe vult het evaluatiekader de lacunes in?
- Toepassingen van het evaluatiekader

2

WP3: doelen en aanpak

- Doel: evaluatie van het inburgerings- en integratiebeleid obv beste praktijken uit het buitenland
- Aanpak (2012-2013):
  - Overzicht van evaluaties uit het buitenland (databank, 43 studies)
  - Inhoudelijke lessen
  - Lessen mbt evaluatiepraktijk
→ Evaluatiekader
- Aanpak (2013-2014):
  - Toepassing evaluatiekader op Vlaams beleid
  - NT2-pathways, NT2-aanbod
  - Valorisatie evaluatiekader binnen en buiten Steunpunt

3

Wat is beleidsevaluatie?

4

Beleidsevaluatie

Veel definities, twee gemeenschappelijke componenten:

1. Een **normatieve analyse** van een **beleidsproces**
2. De analyse vindt plaats volgens vooraf bepaalde **criteria of standaarden**

Is het beleid effectief?
Is het beleid efficiënt?
Waarom is het beleid al dan niet effectief en efficiënt?

5

Beleidsevaluatie: groeiend belang

- **Vlaams**
  - Effectiviteit en efficiëntie als speerpunten van het beleid = **evaluatiecriteria**
  - Beleidshervorming: nood aan beleid dat “voldoende in de realiteit gefundeerd is” = **evidence-based policy**
- **Europees**
  - Common Basic Principles: evaluatie als basis om het beleid te verbeteren
  - *Evidence-based policy*

6

Wat wordt er gedaan rond de evaluatie van het integratie- en inburgeringsbeleid?

7

Wat wordt er gedaan in het buitenland?

Canada

- Drie niveaus: doorheen domeinen, integratie en per instrument
- Monitoring: iCAMS (Immigration Contribution Accountability Measurement System), web-based, voor dienstverleners
- CIC Evaluation Policy
  - Standaarden
  - Rollen en verantwoordelijkheden binnen CIC: interne en externe evaluatoren
  - Evaluatieplan
  - Frequentie van de evaluaties
  - Management Response: wat doet het beleid met de bevindingen?

8

Wat wordt er gedaan in het buitenland?

Denemarken

- *Performance management* op ministerieel niveau
- Monitoring = benchmarking van gemeentes, via administratieve data (Statistics Denmark)
- Evaluaties door externe onderzoekscentra (AKF)
- Beleid ontworpen in functie van de gewenste effecten

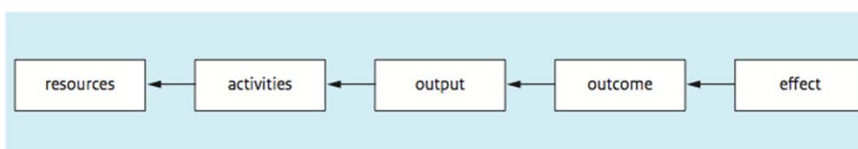

9

Wat wordt er gedaan in het buitenland?

Denemarken: relatie beleid-effecten

10

Wat wordt er gedaan in Vlaanderen?

- **Frequentie** van de evaluaties decretaal verankerd
- Uitgebreide **monitoring** via Matrix, LIM
- Kruispunt Migratie-Integratie: inventarisering van initiatieven
- Kleinschalige evaluaties door onthaalbureaus
- Wetenschappelijk onderzoek
- Steunpunt lenl

11

Wat wordt er gedaan in Vlaanderen?

- Wetenschappelijk onderzoek
  - HIVA-evaluaties
  - Yanasmayan and Foblets (2012), Verstraete et al, (2001), Verstraete, Haertjens et al (2001) Verstraete, Verbruggen & Cornelis (2000)
  - ESF-Sociaal tolken en vertalen?
  - Steunpunt lenl

12

Welke lacunes zijn er in de Vlaamse aanpak?

13

Welke lacunes zijn er in de Vlaamse aanpak?

Onderzoekslacunes

- **Geen dialoog:** de output van een onderzoek $\neq$ input van het andere
=> **Geen continuïteit of kennisbasis**
- **Geen conceptuele reflectie** over het beleidsproces en de evaluatiecriteria (cf. definitie van de doelen van het integratiebeleid in Yanasmayan & Foblets)
=> **Geen gemeenschappelijke taal**
- Geen aandacht voor **causaliteit** $\neq$ effectiviteit
- Zeer beperkte focus op integratie, meeste studies over inburgering

14

Welke lacunes zijn er in de Vlaamse aanpak?

Beleidslacunes

- Geen definitie van efficiëntie en effectiviteit
= We kunnen het **beleid niet aan de criteria testen**
- Enkel evaluaties van het inburgeringbeleid
= Knelpunt ikv **nieuw voorontwerp decreet**
- **Nog geen expliciete afspraken** mbt de verantwoordelijkheid voor monitoring en evaluatie
- Aandacht gaat vooral naar **monitoring** van inburgering
= Geen zicht op **oorzaak-gevolgrelatie**:
waarom werkt het beleid al dan niet?
- Geen **relevantie**
= Weinig oog voor de **behoeften** van de doelgroep

15

Gevolg van de lacunes

16

Hoe vullen we de lacunes in?

17

Hoe vullen we de lacunes in?

- Evaluatiekader
  - Afspraken voor dialoog
  - Criteria
  - Oorzaak-gevolg

18

Evaluatiekader

•Wat?

- = Enkele afspraken over evaluaties: criteria, doelen, vereisten...
- = Hoe moet elke evaluatie eruitzien?

•Waar?

- = Binnen **beleidsdomeinen** (CA, DK)
- = Binnen een **land** (CA, ZAF)
- = Binnen **internationale organisaties** (OECD, UNDP)

19

Evaluatiekader

•Invulling

- Minimaal** (CA-TBS):
  - Doelen
  - Vereiste resultaten
  - Verantwoordelijkheden,
- Maximaal** (ZAF):
  - Deontologische code
  - Frequentie
  - Methodologie
  - Definitie van criteria
  - Implementatie
  - Opvolging

20

Minimale invulling voor het Vlaamse evaluatiekader: voorstel

- Het ontleedt het beleidsproces in **evalueerbare elementen**
- Het definieert **criteria** om het beleidsproces te beoordelen
- Het definieert de **oorzaak-gevolg relaties** tussen die elementen

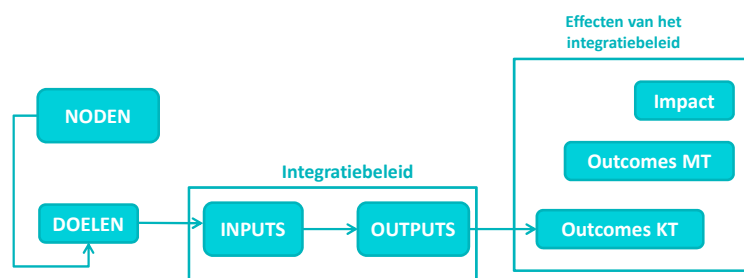

21

Minimale invulling voor het Vlaamse evaluatiekader: voorstel

Het ontleedt het beleidsproces in **evalueerbare elementen**

22

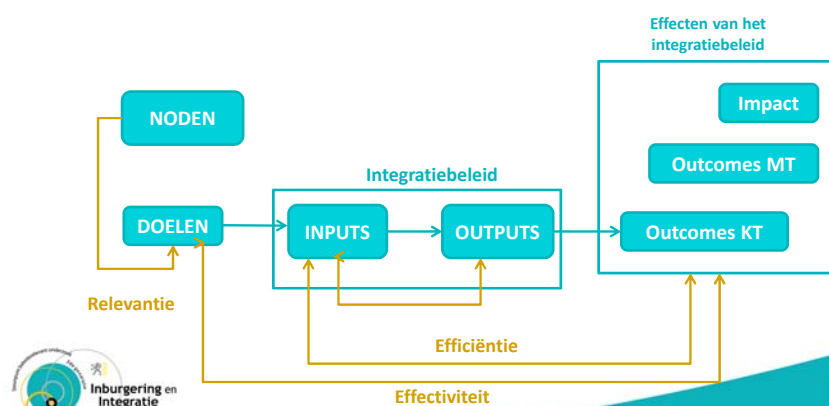

Minimale invulling voor het Vlaamse evaluatiekader: voorstel

Het definieert

CRITERIA

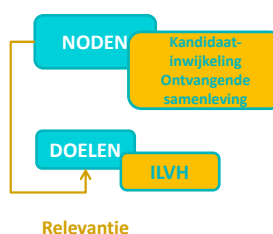
om dat proces te beoordelen: relevantie, effectiviteit,
efficiëntie

Relevantie

Beantwoorden de doelen aan de noden?

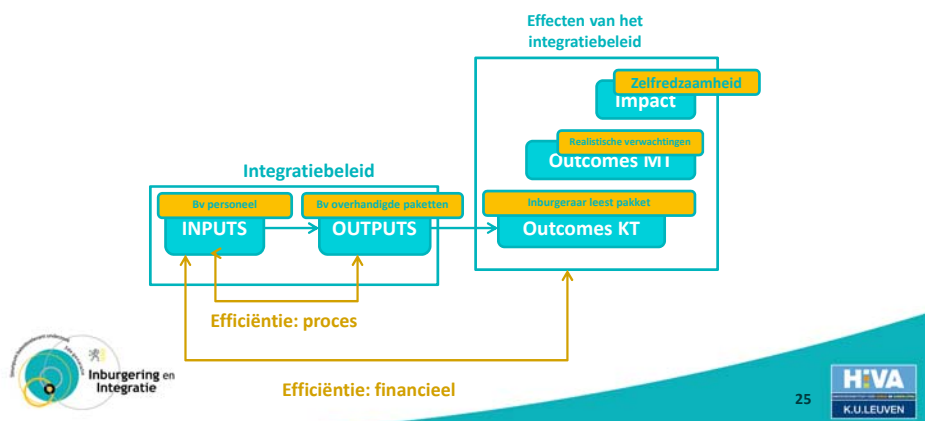
- Is het beleid nodig?
- Is het beleid uniek?
- Dubbel perspectief: nieuwkomers en ontvangende samenleving
- Weinig nut van een niet-relevant beleid

Efficiëntie

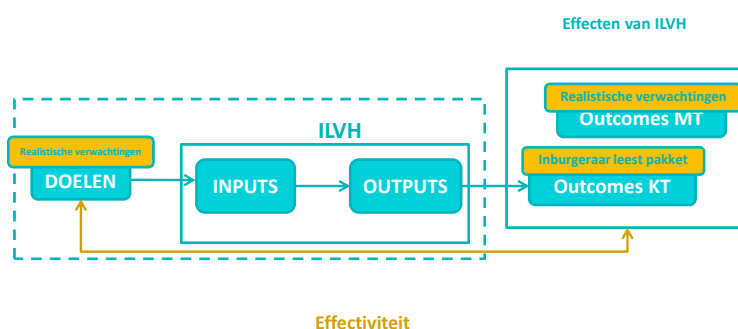
Hoe kunnen we de grootst mogelijke outputs/effecten produceren met de inputs?

- Financiële analyse
- Procesanalyse

Effectiviteit

Wat is de oorzaak-gevolg relatie tussen het beleid en zijn effecten?
Realiseert het beleid zijn doelen?

Minimale invulling voor het Vlaamse evaluatiekader: voorstel

Het biedt een visie op de **oorzaak-gevolg relaties**.
Veel verschillende soorten causaliteit en veel classificaties:

- Stern: regularity, counterfactuals, multiple causality, generative causality
- Lineaire vs. niet-lineaire causaliteit

27

Minimale invulling voor het Vlaamse evaluatiekader: voorstel

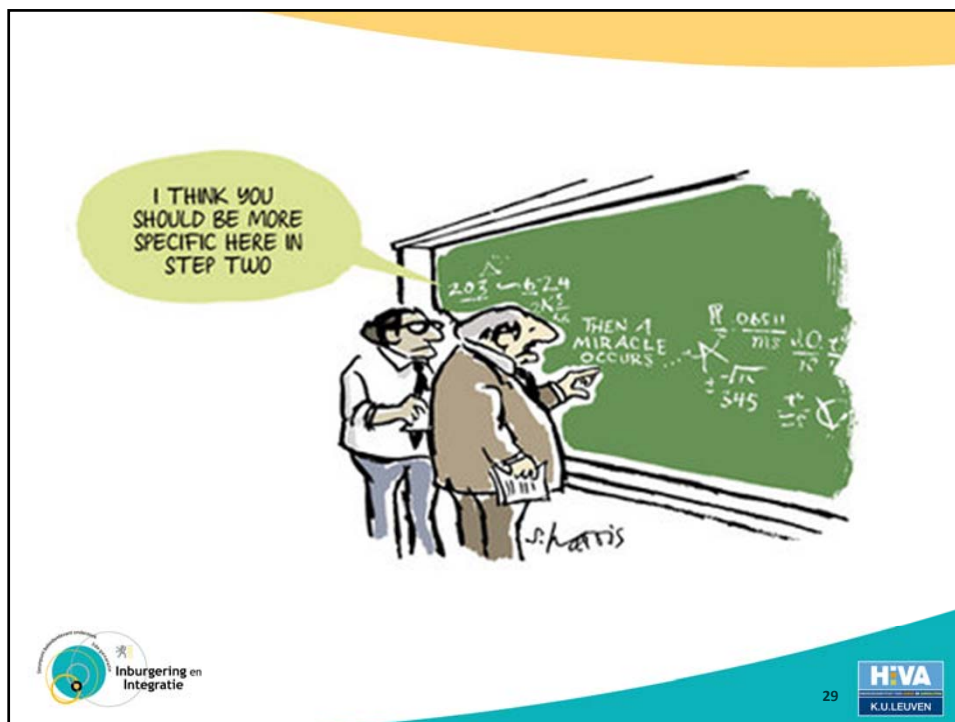
Generatieve causaliteit

- het "hoe" van het beleid
- ToC

28

Minimale invulling voor het Vlaamse evaluatiekader: voorstel

Quasi onmogelijk om oorzaak-gevolgrelatie te bewijzen met 100% zekerheid, daarom effectiviteitsladder

Toepassingen van het evaluatiekader

- Voorstelling aan het beleid
- Blauwdruk voor WP3: onderzoek over NT2-loopbanen
  - Input: NT2-aanbod
  - Output: NT2-loopbanen
  - Impact: link met arbeidsmarkt
- Input voor databank rond effectiviteit van integratie- en inburgeringsbeleid

31

Databank Effectieve Jeugdinterventies

Nieuw en gewijzigd
Alle interventies (A-Z)
Zoek een interventie
Per risicogebied
Naar effectiviteit
Preventie in de wijk (CC)C
Meest bekeken
(Nog) niet opgenomen
Classificatie effectiviteit
Interventies aanmelden
Voorlichting en feedback
Video
Over de databank
Doel en doelgroep
Welke interventies?
Publicaties
Verantwoording
Video

Interventies naar effectiviteit

De jeugdinterventies die in de databank zijn opgenomen kunnen hier per niveau van effectiviteit geselecteerd worden. De getoonde interventies zijn door een onafhankelijke erkenningscommissie erkend.

- [theoretisch goed onderbouwd](#)
- [waarschijnlijk effectief](#)
- [bewezen effectief](#)

Toelichting niveau van effectiviteit

De Erkenningscommissie Interventies erkent interventies op drie niveaus. Meer informatie hierover vindt u bij [Classificatie effectiviteit interventies](#).

De Erkenningscommissie Gedragsinterventies Justitie erkent niet op basis van effectiviteit voor zover deze blijkt uit Nederlands onderzoek naar de interventie, maar de kwaliteit van onder andere de beschrijving en uitvoeringsvoorwaarden van de interventie en de theoretische onderbouwing van de effectiviteit. Deze interventies zijn daarom in bovenstaande indeling geclassificeerd als 'theoretisch goed onderbouwd'. Meer informatie over de criteria van deze commissie vindt u op de site van het ministerie van Justitie: [Kwaliteitscriteria](#).

32

Toepassingen van het evaluatiekader

- Blauwdruk voor Steunpunt-rapporten:
  - NT2-aanbod (inputs)
  - NT2-trajecten (outputs)
  - Transitie naar werk (effecten)
- Steunpunt-breed kader voor evaluatieve studies:
  - Gemeenschappelijke taal
  - Continuïteit
  - Profilering van Steunpunt

33

Toepassingen van het evaluatiekader

- Implementatie van steunpunt-breed kader
  - Afstemming?
  - Aanvulling/aanpassing naar gelang het onderwerp?
  - Aftoetsing?

34

